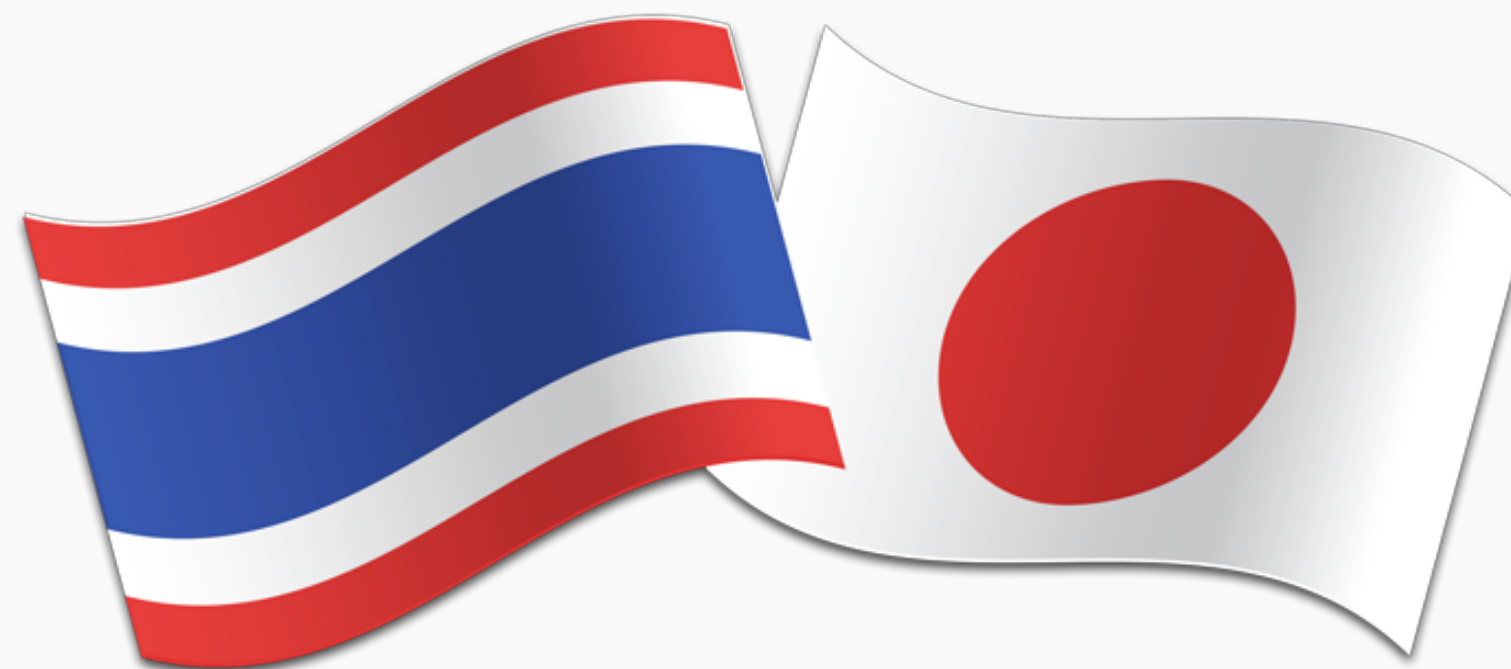

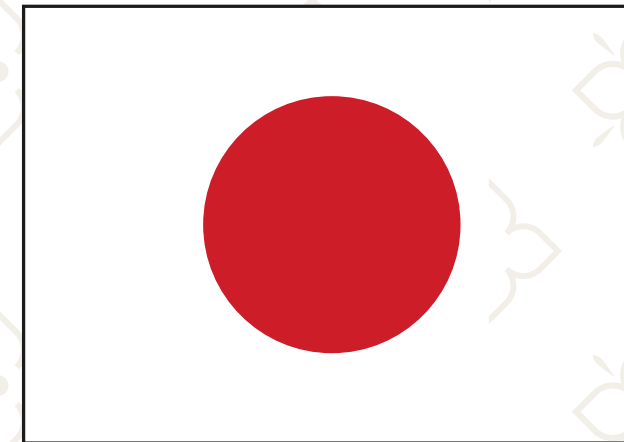

การใช้สิทธิพิเศษทางอากรศุลกากรภายใต้ความตกลง JTEPA

บทความทางวิชาการ

โดย นางสาวสาวิตรี ชาตะศิริกุล
ผู้อำนวยการส่วนกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า
กองนโยบายและธุรกรรมพิกัดอัตราศุลกากร

JTEPA

ความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเห็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ
(Agreement between the Kingdom of Thailand and Japan for an Economic Partnership : JTEPA)
เป็นความตกลงการค้าเสรี (FTA) แบบทวิภาคีระหว่างไทยและญี่ปุ่น ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ.2550
เพื่อลดอุปสรรคทางภาษีและอำนวยความสะดวกทางการค้า โดยใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin: CO)
ซึ่งเป็นเอกสารในรูปแบบกระดาษเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาขอรับสิทธิพิเศษทางอากรศุลกากร

JTEPA

ในปี พ.ศ. 2568 ได้มีการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ โดยไทยและญี่ปุ่นได้ยกระดับการใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเป็นแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic CO หรือ (e-CO) อย่างเป็นทางการ ซึ่งเป็นความตกลงลำดับที่สองของไทยที่ยอมรับการใช้รูปแบบหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบ e-CO เพื่อขอรับสิทธิพิเศษทางอากรศุลกากร โดยมีการพัฒนารูปแบบจากการแสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในรูปแบบกระดาษ (CO in Paper) เป็นการส่งข้อมูลหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ประเภทไฟล์ พี ดี เอฟ (PDF) และพัฒนาสู่การแลกเปลี่ยนข้อมูลหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-CO) โดยไม่ต้องยื่น CO ในรูปแบบกระดาษ เพื่อความรวดเร็วและความแม่นยำเพิ่มขึ้น ลดความเสี่ยงเอกสารสูญหายหรือล่าช้าในการส่งทางไปรษณีย์และลดต้นทุนการจัดการเอกสาร

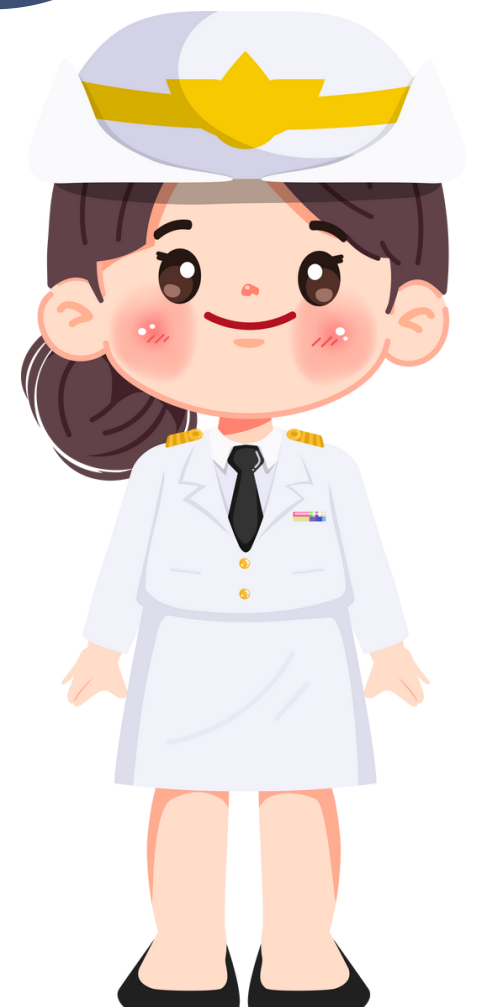
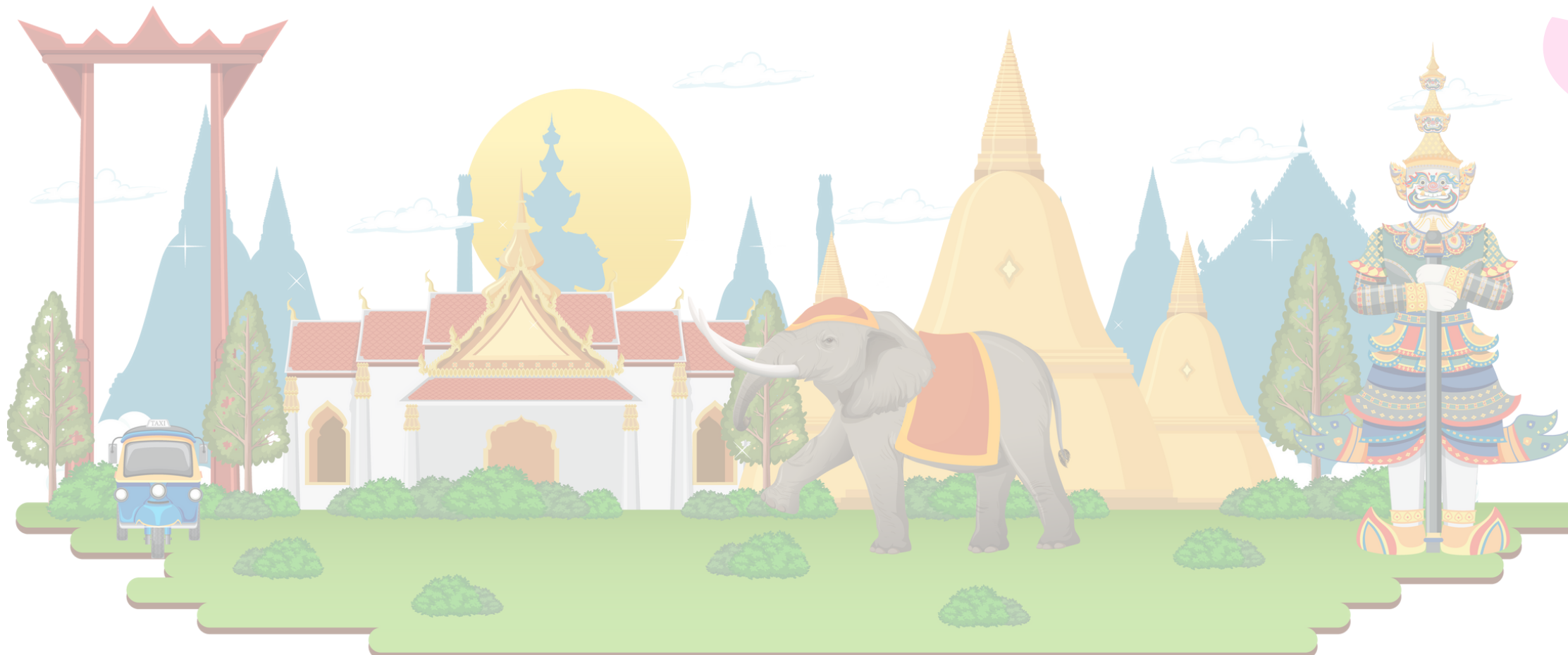
สินค้าที่จะสามารถใช้สิทธิพิเศษทางอากรศุลกากรภายใต้ JTEPA ได้นั้น สินค้าดังกล่าวต้องอยู่ในบัญชีสินค้าที่มีการลดหรือยกเว้นอากร ตามตารางแนบท้ายประกาศกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ อัตราภาษีอาจแตกต่างกันตามประเภทสินค้า และระยะเวลาการปรับลด นอกจากนี้ สินค้าจะต้องเป็นไปตามกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) ที่กำหนดไว้ในความตกลง และต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ซึ่งออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจในการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อเป็นเอกสารสำคัญที่ใช้ประกอบการขอรับสิทธิพิเศษทางอากรศุลกากรต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรของประเทศผู้นำของเข้า

การปฏิบัติพิธีการศุลกากรสำหรับผู้นำเข้า

การปฏิบัติพิธีการทางศุลกากรสำหรับผู้นำเข้า ให้ผู้นำของเข้าปฏิบัติพิธีการทางศุลกากรตามรูปแบบ CO ที่หน่วยงานของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ออกให้ โดยเริ่มตั้งแต่ตรวจสอบพิกัดศุลกากรของสินค้า และตรวจสอบว่าของที่นำเข้าต้องมี "ถิ่นกำเนิดสินค้า" (Rules of Origin) ตามที่กำหนดไว้ตามความตกลง ทั้งนี้ ผู้นำของเข้าต้องตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และความสอดคล้องของเอกสารที่จะยื่น เพื่อขอรับสิทธิพิเศษก่อนการส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบศุลกากร เพื่อหลีกเลี่ยงข้อพิพาทหรือการถูกปฏิเสธสิทธิ

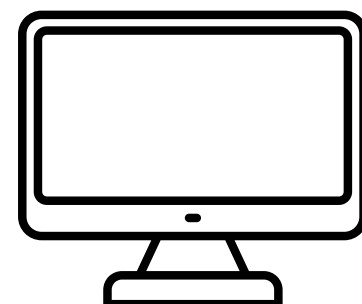

รูปแบบของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (CERTIFICATE OF ORIGIN : CO)

หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (CO)

1 หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-CO)

ข้อมูลหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ส่งผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic System for e-CO Data Exchange) ซึ่งพัฒนาโดยไทยและญี่ปุ่น

2 หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในรูปแบบกระดาษ (Co on Paper)

หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบกระดาษ (CO on Paper) และหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในรูปแบบไฟล์ พี ดี เอฟ (CO on Portable Document Format: CO in PDF)

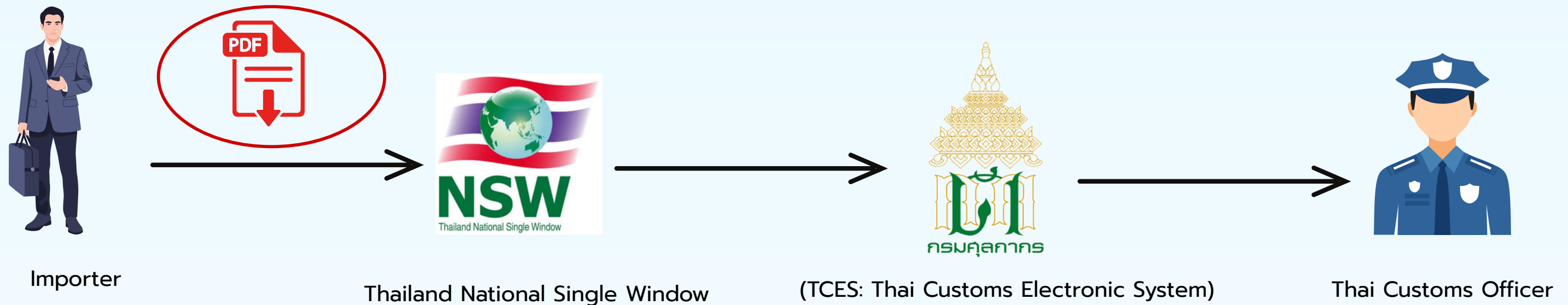

ไม่ต้องอัปโหลดไฟล์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการกรณีใช้สิทธิ JTEPA

2.กรณีการใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ารูปแบบกระดาษ (CO on Paper) ให้ผู้นำเข้าของดำเนินการ ดังนี้

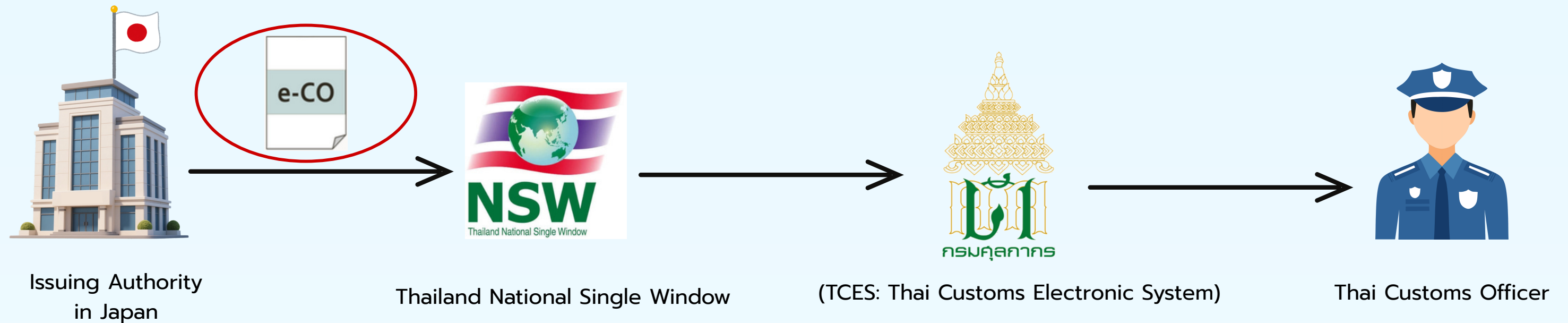

- จัดทำข้อมูลใบขนสินค้าขาเข้า ตามมาตรฐานที่กรมศุลกากรกำหนด โดยระบุรหัสสิทธิพิเศษใหม่ “J1P, J2P หรือ J3P”
- **CO in PDF** ให้ส่ง **CO in PDF** เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของศุลกากร ผ่านระบบ Uploading Supporting Document (USD) บนเว็บไซต์ THAILAND NSW ([HTTPS://WWW.THAINSW.NET](https://www.thainsw.net)) หรือ
- **CO in Paper** แสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ขณะผ่านพิธีการศุลกากร ณ สถานที่ตรวจปล่อยสินค้า
- กรณีที่ระบบ USD หรือระบบคอมพิวเตอร์ของศุลกากรขัดข้องหรือมีปัญหาอื่นใด ให้ผู้นำเข้าแสดง CO in PDF ซึ่งปรี้นสี เพื่อแสดงต่อเจ้าหน้าที่

ขั้นตอนการดำเนินการกรณีใช้สิทธิ JTEPA

1. กรณีการใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-CO) ให้ผู้นำของเข้าดำเนินการ ดังนี้

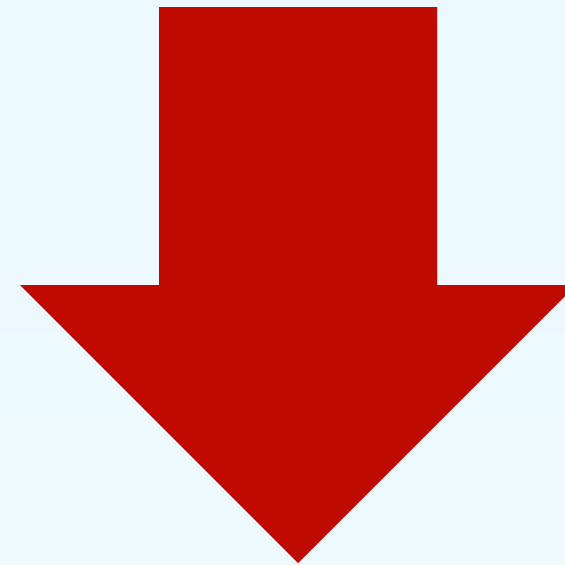

- **ตรวจสอบสถานะ** ตรวจสอบสถานะของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบ e-CO ผ่านระบบติดตามสถานะการเชื่อมโยงข้อมูล NSW e-Tracking ทางแอปพลิเคชันและเว็บไซต์
- **หากปรากฏสถานะ “RES”** แสดงว่า ข้อมูล e-CO ถูกส่งและเข้ามายังระบบของศุลกากรเรียบร้อยแล้ว
- **จัดทำข้อมูลใบขนสินค้าขาเข้า** ระบุเลขที่และวันที่ของ e-CO และระบุรหัสสิทธิพิเศษใหม่ “J1E, J2E หรือ J3E”
- **ผู้นำเข้าไม่ต้องอัปโหลด CO in PDF** เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของศุลกากร และไม่ต้องแสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ในรูปแบบกระดาษ (Co on Paper) ต่อเจ้าหน้าที่
- **กรณีไม่ปรากฏสถานะ e-CO ในระบบ** ซึ่งอาจเกิดจากกรณีปัญหาทางเทคนิคหรือระบบขัดข้อง ให้ผู้นำเข้าปฏิบัติพิธีการศุลกากร เช่นเดียวกับกรณีใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในรูปแบบไฟล์ พี ดี เอฟ (CO in PDF)

ขั้นตอนการดำเนินการกรณีใช้สิทธิ JTEPA

3. กรณี**ไม่สามารถ**แสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ณ ขณะนำเข้า แต่ประสงค์จะขอใช้สิทธิพิเศษทางอากรศุลกากรในการยกเว้นอากร หรือลดอัตราอากรศุลกากร

ดำเนินการ ดังนี้

- จัดทำข้อมูลใบขนสินค้าขาเข้า โดยแจ้งความประสงค์และชำระอากรในอัตราปกติก่อนนำของออกจากอารักขาของศุลกากร โดยระบุรหัสเหตุผล “P14”
- กรณี CO on Paper ระบุรหัสสิทธิพิเศษ เป็น “J1P” หรือ “J2P” หรือ “J3P”
- กรณี e-CO ให้ระบุรหัสสิทธิพิเศษ “J1E” “J2E” หรือ “J3E” ของแต่ละรายการในใบขนสินค้าขาเข้านั้น

การระบุรหัสสิทธิพิเศษ

- ให้ตรวจสอบกับบัญชีอัตราอากร ตามประกาศกระทรวงการคลัง โดยรหัสสิทธิพิเศษใหม่ มีทั้งหมด 6 รหัส

e-CO
=
J1E , J2E , J3E

CO in PDF , CO on Paper
=
J1P, J2P , J3P

- ทั้งนี้ ผ่อนผันให้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกภายในวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2568 ภายใต้ประกาศกรมศุลกากรที่ 231/2564 ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2564 ยังคงใช้ได้จนถึงวันหมดอายุของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าฉบับดังกล่าว
- สำหรับผู้สนใจสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมประกาศกรมศุลกากร ที่ 93/2568 ลงวันที่ 30 พ.ค. 2568 และประกาศกรมศุลกากร ที่ 197/2568 ลงวันที่ 4 พ.ย. 2568 สามารถเข้าไปดูได้ใน www.customs.go.th